

Pomoč Kozjanskemu

V občini Center tečejo štiri vzporedne akcije za pomoč Kozjanskemu.

Ko se je sredi letošnjega poletja zatreslo Kozjansko in smo zvedeli, da je pri tem nastala ogromna materialna škoda, smo bili vsi takoj pripravljene prizadetim Kozjancem po svojih močeh pomagati.

Akcija zbiranja pomoči bo zaključena okoli prvega oktobra. V današnjem pogovoru bi zato radi zvedeli, koliko je bilo doslej zbranega denarja v Ljubljani in posebej v občini Center, kako ta pomoč priteka in kako bomo s tem denarjem Kozjancem pomagali. Naš sogovornik je Boris André, predstavnik koordinacijskega odbora za pomoč Kozjanskemu pri občinski konferenci SZDL Center v Ljubljani.

Prva akcija teče iz naslova 3,5 odstotka od neto osebnega dohodka oziroma delovne sote, druga akcija teče v mestu kot pomoč za izgradnjo osnovne šole v Ponikvah, tretja teče v okviru občine Center preko krajevne skupnosti Stari Vodmat, da se pobrateni KS Buče zgradi dvorazredna osnovna šola in končno četrta, sedaj najnovejša akcija, ki teče v tem smislu, da niso najvažnejša in najbolj potrebna samo finančna sredstva, ampak da je dobrodošla tudi kakšna drugačna oblika pomoči, denimo šolanje otrok iz prizadetih območij.

● No, če bi najprej povedali nekaj o prvi akciji.

»Gre torej za 3,5 odstotka od neto OD v občini Center ali pa celo v mestu Ljubljani kot celoti smo dosegli dogovorjeno višino. V občini Center smo jo celo presegle in, po sedaj znanih podatkih, za približno 700.000 dinarjev. Skupna vsota je bila 14 milijonov dinarjev za Ljubljano od tega bi po prvotnih računih na občino Ljubljana-Center odpadlo 5.570.000 vendar je že do sedaj zbranih 6.540.000 dinarjev. Pri tej številki 6.540.000 dinarjev niso upoštevani prispevki, ki so bili nakazani do 17. 7., ker še do danes SDK ni mogla razčleniti denarja, ki je bil na skupnem računu. Mislim, da bomo ob akciji, ki bo zaključena okoli 1. oktobra naš dogovorjen plan presegle za 35 do 40 odstotkov.

V začetku je bilo precej težav zaradi, rekel bi, nerazumevanja in neelastičnosti koordinacijskih odborov, predvsem pa republiškega koordinacijskega odbora. Ta namreč ni poskrbel, skupaj z SDK, da bi točno vedeli iz katerih sredstev in na kakšen račun se naj ta sredstva nakazujejo. Iz mnogih delovnih organizacij je bilo vrsto pripomb, da so vsi pripravljene dati denar, toda iz katerih skladov ali virov naj ta sredstva nakažejo to pa je bil nenadoma velik problem. No, ta neelastičnost naj bo šola za v bodoče.

Po prvih ugotovitvah smo prišli do rezultata, da Ljubljana nekako zaostaja, tudi občina Center. Takoj smo poslali dopise delovnim organizacijam, predsednikom sindikata in predsednikom delavskih svetov, partiji in mladini posebej, in smo jih opozorili na njihovo solidarnostno obveznost. Rezultat je bil takoj viden, saj je v približno 14 dneh znesek porastel približno za 4 milijone dinarjev.

Problemi, recimo, da se povrnemo spet na SDK, pa so čisto konkretno taki: Tovarna Zmaj, ki je v Centru, se je obrnila na nas s prošnjo naj ji vendar pomagamo, da hočejo nakazati avans na delovno soboto — so ga seveda že nakazali — pa jim je SDK to zavrnila z utemeljitvijo, da morajo prej delati potem pa, da lahko denar nakažejo... Delovna organizacija Zmaj pa se je uprla, češ da imajo skladišča polna, da je nesmiselno delati samo zaradi dela na prosto soboto, da pa bodo raje delali v jeseni, ko bodo potrebe po njihovih izdelkih večje... SDK je tudi zavrnila 3,5 odstotka od 1600 zaposlenih v ljubljanski banki kot avans na njihovo delovno soboto...

No, to bi bilo nekaj sploš-

nega o 3,5 odstotnem prispevku. Ugotoviti pa moramo, škoda je večja, kot je bilo prvič ocenjeno. Predzadnja ocena je bila 680.000.000, najnovejša ocena, pa je 750.000.000. Mislim pa, da moram takoj poudariti še eno nejasnost. Namreč, dejanske škode ni za 750.000.000 dinarjev, ker tiste podrte ali poškodovane hiše niso bile toliko vredne, cena novih hiš, ki jih bomo tam postavili, pa je tolikšna, 750.000.000 dinarjev.

● Pri drugi sočasni akciji gre, smo rekli, za izgradnjo osnovnih šol?

»Na pobudo Velenja, da zgradi na Kozjanskem »svojo« šolo iz izrednih sredstev, in na pobudo republiškega koordinacijskega odbora se je Ljubljana odločila, da zgradi na Kozjanskem šolo. Po prvih predvidevanjih naj bi ta šola stala od 5.400.000 do 6.400.000 dinarjev. Pripravljen je bil tudi razrez sredstev — namreč bi li smo mnenja, da ne bi bilo pametno iti na ponovno delovno soboto, zato smo se dogovorili, da nekaj manj kot polovico prispeva skupščina občin in skupščine mesta s svojih rezervnih skladov, okoli 3.140.000 pa naj bi prispevalo 53 najmočnejših delovnih organizacij v Ljubljani. To je seveda vzporedna akcija, mimo tega, kar so že dale. Iz rezervnega sklada skupščine občine Center bomo prispevali 16.000.000 dinarjev.

To so bile prve ugotovitve. Takoj za tem smo se sestali s predstavniki prizadetih občin na Kozjem, ki pa so na sestanku »prišli« s predlogom, naj bi Ljubljana gradila največjo šolo, in sicer šolo na Ponikvah. Po prvotni oceni naj bi šola stala približno 10.000.000 dinarjev, po zadnjih ocenah pa 114.000.000 dinarjev.

»Razumljivo, Ljubljana sama take investicije ne zmore, zato je bilo dogovorjeno, da bomo prispevali svoj dogovorjeni delež, ki znaša nekaj več kot pol milijarde, ostalo pa bo šlo iz sredstev republike, in sicer iz 3,5 odstotka prispevka iz neto OD.«

»No, tu moram tudi poudariti mnenje predstavnika TIS, da je treba skrbno proučiti gradnjo in potrebo take osnovne šole v Ponikvah, kakor si jo zamišljajo prebivalci tiste ga območja. Vedeti moramo namreč da za nemoteno obratovanje take šole potrebuje pristojna skupščina kar okoli 9 do 9.400.000 dinarjev na leto. (za nemoten potek pouka). Nihče v Ljubljani seveda ni proti gradnji take šole, menili pa so, da je treba vsestransko proučiti potrebo za tako veliko šolo.«

»Na sestanku delovnih organizacij občine Center so bila postavljena tudi vprašanja. Prvič, iz katerih virov se lahko stekajo ta sredstva, to naj SDK nemudoma pojasni. Drugič, predstavniki organizacij, ki naj bi prispevali ta dodatna sredstva, so trdili, da ne morejo priti pred delovne ljudi brez izdelanih načrtov za ta projekt. Finančni projekt in vse ostale kalkulacije. In tretjič, treba je tudi proučiti možnost ali se lahko koristijo tudi sredstva, ki so jih dala podjetja kot svoj ustanoviteljski delež bankam, namreč dobiček od tistih sredstev.«

● Tretja akcija je specifična za občino Center?

»Ljubljanska krajevna skupnost Stari Vodmat je pobratena s krajevno skupnostjo Buče. Njihovo sodelovanje je dolgoletno. Tako je KS Stari Vodmat pomagalo Bučanom pri obnovi njihovega gasilskega doma, mimo tega teče akcija za zgradnjo manjšega mostu v Bučah. Se pravi, sodelovanje je izredno plodno.

»Tako so prišli predstavniki Buč v KS Stari Vodmat z željo, da bi jim obnovili njihovo šolo, ki nudi streho nad glavo 43 učencem v prvih štirih razredih. Predstavniki KS, razumljivo, nimajo sredstev za tako akcijo, zato so se obrnili na občinsko skupščino, ki je načeloma tudi privolila v to akcijo. To svoje mnenje pa je posredovala mestnemu štabu za pomoč Kozjanskemu. No, rezultat je bil dogovor, naj se najprej zgradijo Ponikve, takoj za tem pa šola v Bučah. Občina Center je šla korak dalje in je sklenila imenovati štab za gradnjo OŠ v Bučah. Najprej je bil namreč predlog, da bi šola v Bučah obnovili, ko pa smo si poškodovano šolo ogledali in ugotovili, da je stara 140 let je bilo jasno, da se šole ne bo »izplačalo« obnavljati. Zato smo menili, da je bolj pametno, da občina Center zgradi novo, dvorazredno šolo v Bučah. Tako smo ustanovili štab, ki ga sestavljajo predstavniki KS Stari Vodmat, predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij v občini, predstavniki občinske skupščine in predstavniki Buč.«

»Del sredstev za to akcijo je zagotovljen iz sredstev občinske skupščine Šmarje pri Jelšah — to so namreč tista sredstva, ki so bila sproščena iz republike s tem da je Ljubljana prispevala za Ponikve, del sredstev se bo natekel iz presežka obveznosti občine Center in tretjič, spomladi bi začeli z udarniško akcijo občanov Centra v Bučah.«

Vedeti moramo tudi, da to ni dovolj, da je pravzaprav najlaže dati denar in tisti, ki ga na ta način dobi, ga tudi najlaže zapravi. Brez občutka za vrednost denarja. Tako udarniško sodelovanje pa bo poleg ekonomskega učinka pri zgradnji verjetno več prispevalo k zblizevanju občanov Centra in Buč. Zato je, mislim, to toliko bolj pomembno.

To pobudo so z odprtimi rokami sprejele različne delovne organizacije. Na primer Pavliha in druge, ki so pripravljene pomagati ne samo finančno ampak so pripravlje-

ni organizirati tudi neke vrste prireditve itd.«

Take akcije bi morali, mislim, organizirati na proste sote. Nosilec akcije je KS Stari Vodmat, pričakujemo pa da se bodo pridružile tudi druge KS.«

● In še zadnja, četrta akcija, ki je najnovejša?

»Vznikla je 14. avgusta. Bilo je to na pobudo kolektiva trgovskega podjetja Soštanj, ki je sporočilo, da je pripravljeno sprejeti v uk solarja s Kozjanskega. Pripravljeni so mu plačati celotno oskrbo, to se pravi stroške bivanja v dijaškem domu in del nagrade. Tudi gradbeno podjetje Tehnika na primer se je odločilo, da v letošnji sezoni kljub temu, da imajo že polne vse kapacitete, vzame v uk še 20 mladih s Kozjanskega in jim v Ljubljani zagotovi celotno oskrbo. Za drugo leto pa se obveže, so sporočili, da jih lahko sprejemo še sto mladih. Mislim, da je to zelo dobra akcija, da jo moramo podpreti. Ni namreč dovolj, da pomagamo le enkrat ker bo to področje kljub naši pomoči še

vedno razmeroma zaostalo, ljudi moramo osveščati, tako, da jih bomo šolali.

Pa še akcija, ki pa je, rekel bi, še v zraku. To je ideja nekaterih turističnih organizacij v mestu, ki so pripravljene v času izven sezone sprejeti otroke s Kozjanskega v šolo v naravi. Ta predlog bo verjetno formuliran na prvi seji občinske skupščine Center.«

»Mislim, da bi vse te akcije lahko bile spodbuda še za druge. Zlasti, da bi sprejemali v uk otroke s Kozjanskega tako, da bi jim v času šolanja zagotovili tudi celotno oskrbo in nagrado. Šele na ta način bomo lahko čez čas ugotovljali, da se struktura ljudi na Kozjanskem počasi spreminja.«

● No in kako bi nazadnje ocenili akcijo pomoči Kozjanskemu v celoti?

»Mislim, da je uspešna, z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki pa niso bistvene. Važno je, da so se delovni ljudje zavestno odločili prispevati in pomagati. In mislim da je ta prispevek Ljubljane — preko 3 stave milijarde vendar lep prispevek. R. R.

Akcija teče

Glede na to, da je prvotno ocenjena škoda, nastala ob potresu na Kozjanskem, bila ocenjena nižje kot pa je pokazal dejanski pregled, so tudi sredstva, ki so bila predvidena za sanacijo posledic tega potresa sedaj znatno višja.

Dosedaj zbrana sredstva iz naslova, kot se sedaj popularno imenuje, prvega solidarnostnega kroga za zbiranje sredstev za odpravo posledic potresa na Kozjanskem, ki je znašal 3,5 odstotka od neto osebnega dohodka vseh zaposlenih je bilo v občini center od predvidenih 5.726.734 dinarjev zbranih skupno 9.354.798 dinarjev. Tako je predvideno vsoto presegle gospodarska in negospodarska sfera. Ob tem pa so se slabo izkazali svobodni poklici in obrtniki, ki so od predvidene vsote 110.000 dinarjev zbrali le 17.406 dinarjev.

Po dogovoru na republiškem koordinacijskem odboru za saniranje škode nastale ob potresu na Kozjanskem so bile prizadete KS razdeljene na slovenske občine, katere naj se direktno vključijo in vodijo sanacijo.

Mesto Ljubljana, ki je v slovenskem narodnem dohodku udeleženo s cca 25 odstotki bo saniralo stanje v 11 KS občine Sentjur pri Celju, kajti v

teh KS predstavlja škoda potresa prav tako približno 25 odstotkov vse škode nastale ob potresu na Kozjanskem.

Tako škoda na področju občine Sentjur pri Celju, po oceni Zavoda za raziskavo materiala, in ki je bila sprejeta na republiškem koordinacijskem odboru znaša 141.992.000 dinarjev. Ta škoda je nastala na 1309 objektih, razdeljenih v kategorije. Tako je v prvi kategoriji 375, v drugi 306, v tretji 431 in v četrti 197 objektov. Prvo in drugo kategorijo bodo sanirali lastniki sami, tretjo in četrto kategorijo pa gradbeno podjetja, v skladu s programom občinskih skupščin prizadetih območij.

Ob tem je treba dodati, da bodo poslopja četrte kategorije porušena in nadomeščena z novimi objekti.

Vse zgoraj navedene sanacije bodo kreditirane iz solidarnostnega sklada in iz sklada bank. Sredstva zbrana iz naslova 3,5 odstotka, delovnih ljudi iz prvega kroga, pa so, po planu republiške koordinacijskega odbora, namenjena izključno sanaciji šolske in zdravstvene mreže, in ne bodo dajana v obliki kreditov v obliki sredstev, ki jih ne bo treba vračati.

M. J.

